

Journalvenska

JOURNALENS TYPISKA SPRÅK

1. Stryk subjektet

- Opererades 2015.
- Vill inte bli gravid igen.
- Reser utomlands varje år.
- Dricker alkohol varje dag.
- Snusar sedan 1992.
- Röker ett paket om dagen.
- Lever ensam.
- Har ofta huvudvärk.
- Har inga nära anhöriga.
- Är motiverad att sluta röka.

2. Stryk verben *vara, ha och bli*

- Tre vuxna barn.
- Opererad 2018.
- Rökare.
- Tröttare den sista tiden.
- Arbetslös 2019.
- Nyskild.
- Ryggopererad.
- 58 år gammal.
- 62-årig lokförare.
- Diabetiker sedan 10 år.

3. Använd endast vedertagna förkortningar

- Buken palperades utan anmärkning.
- Hjärta: regelbunden rytm.
- Opererades i höger höft på Sahlgrenska universitetssjukhuset 2018.
- Patienten är inlagd på medicinsk avdelning.
- Lungcancer i stadium 4.
- Vesikulära andningsljud bilateralt.
- Ultraljud utan väsentlig anmärkning.
- Röntgen utan anmärkning.
- Återbesök vid behov.

4. Substantivera: A

- Andningssvårigheter
- Bröstmärter
- Huvudvärk.
- Ryggont, ryggsmärter
- Halsont
- Ledvärk
- Magont, magsmärter
- Gångsvårigheter
- Synsvårigheter
- Talsvårigheter
- Aptitlöshet
- Sömnsvårigheter
- Insomningssvårigheter
- Pälsdjursallergi
- Diabetes, diabetiker

- Synnedläggelse
- Viktnedgång
- Hörselnedsättning
- Ensamboende
- Pensionär
- Hudklåda
- Alkoholmissbruk, alkoholmissbrukare
- Feströkare
- Ångestkänslor
- Nedstämdhet
- Epilepsi, epileptiker
- Oro, oroskänslor
- Ensamstående
- Graviditetsdiabetes
- Morgonstelhet

4. Substantivera: B: öva ordbildning

	verb	substantiv	adjektiv
1	---	en allergi	allergisk
2	smärtar gör ont	en smärta	smärtsam
3	kliar	en klåda	kliande
4	---	en feber	febrig
5	sätter ned	en nedsättning	nedsatt
6	---	en magsjuka	magsjuk
7	försvarar	svårigheter	svår
8	kräks	kräkningar	---
9	darrar	darrningar	darrig
10	---	en förstoppning	förstoppad
11	mår illa	ett illamående	illamående
12	hickar	en hicka	---
13	---	en andfåddhet	andfådd
14	ser	en syn	seende
15	dämpar	en dämpning	dämpad/ dämpande
16	hör	en hörsel	hörande
17	---	en förkylning	förkyld

6. Använd perfekt particip

- Patienten är inlagd för observation.
- Patienten är utskriven.
- Pulmicort är insatt.
- Såren är omlagda.
- Patienten är avklädd.
- Patienten är påklädd.
- Armarna är utsträckta.
- Patienten är framåtböjd.

9. Patienten är avslappnad.
10. Bröstkorgen är utspänd.
11. Ögonen är uppsvällda.
12. Proteserna är utprovade.
13. Båda barnen är drabbade.
14. Hypertonin är tablettbehandlad.
15. Hon är sjukskriven.
16. Hon är deltidssjukskriven.
17. Allmäntillståndet är opåverkat.
18. Patienten är Waranbehandlad.
19. Benen är avmagrade.
20. Cellerna är nedbrutna.

Vilka hör ihop?

1. f
2. h
3. d
4. a
5. g
6. b
7. e
8. c

Vad skriver man?

Nedanstående svar är exempel på hur man kan skriva. Mer än ett svar kan vara rätt. Jämför dina svar med det som står här och fråga din lärare om du har skrivit på ett annat sätt.

1. Vaknar med andnöd.
2. Andfåddhet vid ansträngning.
3. Sjukskriven förra året (av hudläkare).
4. Huvudvärk vid framåtböjning.
5. Analklåda nattetid.
6. Måttliga smärtor.
7. Humörsvängningar.
8. Far avliden i koloncancer.
9. Tar Trombyl för hjärtat.
10. Kraftiga magsmärter sedan alkoholintag på middag igår.
11. Lunginflammation under militärtjänstgöringen.
12. Inga kända hjärtbesvär i slakten.
13. Nyttillkomna insomningsbesvär.
14. Festdrickare.
15. Kärlekskramp som lindras med nitrosprej.
16. Ländryggssmärter.
17. Nyttillkommen knöl i vänster bröst.
18. Långvarig nedstämdhet som nu känns "riktigt jobbig".
19. Värk i benen kvällstid, tilltar nattetid.
20. Synnedsättning och smärta bakom ögat.
21. Svaghet i höger arm.
22. Mungipa som inte hänger med vid leende. Kan inte blunda på höger öga.
23. Tyngdkänsla i benen. Trötthet och andfåddhet vid lätt ansträngning.
24. Hypertoni hos båda föräldrarna. Far avliden efter stroke.
25. Oroskänslor, särskilt kvällstid. Tar sömntabletter.

Tempus: C

1. Meningen kan ge olika information beroende på sammanhang. Det kan betyda att personen fortfarande är magsjuk eller nyss har blivit frisk. Det kan också betyda att detta är förklaringen till att du inte har träffat personen på länge, eller till att personen ser mager ut.
2. Paret lever fortfarande ihop.
3. Personen bor fortfarande i Sverige.
4. Personen har en ungersk läkarutbildning.
5. Det är fortfarande sommar och personen försöker fortfarande sluta röka.

Tidsprepositioner: B

1. Ja
2. Nej
3. Ja
4. Kanske
5. Kanske
6. Kanske
7. Kanske
8. Nej
9. Ja
10. Kanske

Vad skriver man?

Nedanstående svar är exempel på hur man kan skriva. Mer än ett svar kan vara rätt. Jämför dina svar med det som står här och fråga din lärare om du har skrivit på ett annat sätt.

1. Rökfri sedan 3 år.
2. Gallbesvär sedan 15 år.
3. Urinvägsbesvär sedan pensioneringen.
4. Höftoperation för 15 år sedan.
5. Har skriket i ett dygn. Vårdnadshavaren misstänker magsmärter.
6. Tidigare axelbesvär som gick över för fem år sedan vid jobbyte.
7. Barnlöshet sedan 5 år. Misstänker påverkan av missfall för 10 år sedan.
8. Kattägare sedan många år som nu misstänker kattallergi.
9. Nedstämdhet. Vill inte stiga ur sängen
10. Prolapsopererad för 10 år sedan. Har täta trängningar och misstänker att besvären är tillbaka.
11. Dåsighet den sista tiden.
12. Luftrörsbesvär vintertid sedan några år.
13. Druckit alkohol i cirka 40 år.
14. Återkommande nacksmärter sedan bilolycka för ett par år sedan.
15. Viktnedgång 12 kilo på 6 månader.
16. Snusstopp för 6 år sedan. Rökstopp för 5 månader sedan.
17. Pipande andning sedan några veckor.
18. Maken noterade sluddrigt tal igår. Likadant idag.
19. Läkemedelsbehandlad hypertoni sedan 46 års ålder. Trombos i slakten.
20. Sedan ett halvår magsmärter och uppblåst mage vid intag av fet mat.
21. Magknip och kräkningar sedan 3 dagar. Fått i sig lite

- vätska idag.
22. Känner sig inte helt återställd efter lårbenshalsbrott för två år sedan.
 23. Värk i fingerlederna vid fukt och kyla sedan 7-8 år.
 24. Lunginflammation 2 gånger på 8 år. Luftrörsbesvär ett par gånger per år sedan 4-5 år.
 25. Rökare. 30 paketår.

45. sökt för
46. för första gången
47. går på kryckor
48. blunda med höger öga
49. blind på vänster öga
50. dog i cancer
51. påverkan på
52. drabbats av
53. vid besöket
54. i samband med
55. under långa perioder (i långa perioder)
56. vid frukosten (under frukosten)
57. under kvällen (på kvällen, mot kvällen)
58. i en månad
59. sjukskriven för depression
60. fundera på saken över helgen och återkomma på måndag

PREPOSITIONER I JOURNALER

Vilken preposition är rätt?

Här står inte bara prepositionerna, utan hela fraserna.

Öva så att du kan de här fraserna, inklusive prepositioner, utantill. Alternativa rätta svar står inom parentes.

1. oroar sig för
2. i dagsläget
3. dunkömhet över njurlogerna
4. tecken på
5. god effekt av
6. i familjen, på likartat sätt
7. förknippas med
8. i ansiktet
9. över hela kroppen
10. i humöret
11. om midjan
12. talar för
13. gå upp för trappor
14. i bröstet (över bröstet)
15. orsaken till
16. hereditet för
17. i anamnesen
18. allergisk mot
19. symtom på, hos patienten
20. utsatt för
21. variera bland
22. i 50-årsåldern
23. på recept
24. börjat med
25. på samma sätt
26. behov av
27. behandlats med Levaxin mot hypotyreos
28. utan någon effekt
29. gått ner till fem cigaretter per dag
30. gått upp eller ner i vikt
31. har för avsikt, på egen hand
32. utan biljud
33. i morse, under natten (på natten)
34. på återbesök hos undertecknad
35. i övrigt
36. med anledning av
37. kliar i örat
38. kliar över hela kroppen
39. kliar på huden
40. ont i halsen
41. ont i hela kroppen (över hela kroppen)
42. för sin ålder
43. står på Trombyl
44. värk i knäna, går i trappor

Vilken preposition är rätt?

1. i
2. på
3. om
4. på/om
5. om, i
6. i/under
7. i
8. i
9. på
10. för
11. per
12. i
13. på
14. på
15. sedan
16. i
17. per
18. om
19. i
20. sedan

Prepositionen vid

5. Kom tillbaka vid behov.
6. Rök inte vid strålbehandling.
7. Feberfri vid mottagningsbesöket.
8. Smärtor vid höft rörelser.
9. Smärtor vid palpation.
10. Välmående vid undersökningen.

UTTAL

B. Förled

1. bihål~~or~~
2. besv~~är~~
3. bilj~~ud~~
4. bekym~~rad~~
5. bety~~der~~
6. bitest~~ikel~~
7. besö~~ker~~
8. bid~~rar~~
9. bedö~~mning~~
10. biver~~knningar~~

B. Förledet för-

1. förmaksflim~~mer~~
2. försäm~~ring~~
3. förstop~~ning~~
4. förmidd~~ag~~
5. förbät~~tring~~
6. förber~~eder~~
7. försv~~ar~~
8. förky~~ld~~
9. förstör~~ing~~
10. förny~~ar~~

C. Öva på sammansättningar

1. andfå~~dd~~ och orkeslö~~s~~
2. illamående och sjukdomskän~~sla~~
3. högt blodtry~~ck~~ sedan femtioårsåld~~ern~~
4. huvudvär~~k~~ på eftermiddag~~arna~~
5. periodvis in~~lagd~~ på medicinavdel~~ning~~
6. allmäntillstånd~~et~~ är opåver~~kat~~
7. återkom~~m~~ande besv~~är~~ med huvudvär~~k~~
8. stor alkoholkonsum~~tion~~ vid högtid~~er~~
9. andningssvårigh~~eter~~ vid ansträng~~ning~~
10. ansam~~ling~~ av slem i luftväg~~arna~~
11. långvariga bihål~~e~~inflammation~~er~~
12. gallbesv~~är~~ sedan ungd~~omen~~
13. höftoperat~~ion~~ efter artrosdiag~~nos~~
14. upprepade missfall
15. ofrivillig viktne~~d~~gång
16. dunköm~~het~~ i njurlog~~erna~~
17. sjuå~~rig~~ fotbollsspel~~are~~
18. hudutslag i ansikt~~et~~
19. bröstsmär~~tor~~ och andningssvårigh~~eter~~
20. utsatt för tuberkulossmitt~~a~~
21. återbesök hos underteck~~nad~~
22. andfå~~dd~~het vid ansträng~~ning~~
23. inga biver~~knningar~~ av hypertoni~~medicinering~~en
24. öv~~er~~rapporter~~as~~ till bakj~~our~~
25. komjölksproteinintoler~~ant~~ i barnd~~omen~~

LYSSNA PÅ DIKTAT

För facit på lucktexterna, se längst bak i boken. Svaren på frågorna kommer här.

Diktat 1 A

1. SANT
2. SANT
3. SANT
4. FALSKT
5. FALSKT
6. FALSKT
7. SANT
8. SANT
9. FALSKT
10. FALSKT

Diktat 2 A

1. FRAMGÅR EJ
2. SANT
3. SANT
4. SANT
5. SANT
6. FRAMGÅR EJ
7. SANT
8. SANT
9. SANT
10. FRAMGÅR EJ
11. FRAMGÅR EJ

Diktat 3 A

1. SANT
2. SANT
3. FALSKT (tre)
4. FALSKT
5. FALSKT
6. FALSKT
7. SANT
8. SANT
9. FALSKT
10. SANT

Diktat 4 A

1. SANT
2. SANT
3. FALSKT
4. FALSKT
5. FALSKT
6. FALSKT
7. FALSKT
8. FALSKT

Diktat 5 A

1. FALSKT
2. FALSKT
3. FALSKT
4. FALSKT
5. SANT
6. SANT
7. FALSKT
8. FALSKT (Det finns ingen spridning. Eftersom koden avslutas med M0 är det noll metastas.)
9. SANT
10. SANT
11. SANT
12. SANT
13. FALSKT
14. SANT
15. SANT

Diktat 6 A

1. SANT
2. FALSKT
3. SANT
4. FALSKT (Att halka är inte samma sak som att snubbla.)
5. SANT
6. FALSKT
7. FALSKT
8. FRAMGÅR EJ
9. FALSKT
10. FALSKT
11. FRAMGÅR EJ
12. SANT
13. SANT
14. FALSKT

Diktat 7 A

1. SANT
2. FRAMGÅR EJ
3. FALSKT
4. SANT
5. FALSKT
6. SANT
7. SANT
8. FRAMGÅR EJ

Diktat 8 A

1. SANT
2. FALSKT
3. FRAMGÅR EJ
4. SANT
5. SANT
6. FALSKT
7. SANT
8. SANT
9. SANT
10. FALSKT
11. SANT
12. FALSKT

13. SANT
14. SANT
15. FALSKT
16. FALSKT
17. FALSKT
18. SANT
19. FALSKT
20. SANT

Korrekt språk i journalerna

1. b
2. b
3. b
4. a, e och l
5. b
6. b
7. a
8. a
9. a, b, d, f och k
10. "Vid 50 års ålder" betyder att personen är exakt 50 år gammal. "I 50-årsåldern" betyder att personen är cirka 50 år gammal.
11. c, e, f, g och j.
12. a, b och e.